

BILTEN

NAJNOVIJE U SVETU ENERGETIKE

Evropski poslanici usvojili amandmane u cilju modernizacije tržišta električne energije

Komitet EP za plafon od 200kg CO₂/god/kW za strateške rezervne elektrane

„Procureli“ dokument EU: Energetska efikasnost samo „slogan“

Brisel želi da podigne lestvicu cilja za OIE

Studija: Evropa mora da nadogradi mrežu da bi postigla cilj za OIE

ETS reforma kompletirana, ali ne i usklađivanje sa Pariskim sporazumom

Ekspert: Podela HEP-a rezultat EU Direktiva, a ne nacionalne politike

SADRŽAJ

Evropski poslanici usvojili amandmane u cilju modernizacije tržišta električne energije.....	OVDE
Komitet EP za plafon od 200kg CO2/god/kW za strateške rezervne elektrane	OVDE
Savet EU dao saglasnost na reviziju EU ETS	OVDE
ETS reforma kompletirana – Ali ne i usklađivanje sa Pariskim sporazumom.....	OVDE
Rumunija traži od Brisela produženje roka za usklađivanje njenih TE na ugalj.....	OVDE
Energetska unija u 2018: godina angažovanja gas	OVDE
„Procureli“ dokument EU kaže da je energetska efikasnost samo „slogan“	OVDE
Brisel želi da podigne lestvicu cilja za OIE zbog pojeftinjenja proizvodnje zelene energije.....	OVDE
E-mobilnost do 2030. može smanjiti za 49 milijardi evra EU račun za uvoznu naftu.....	OVDE
Bugarska, Albanija, BiH, Ukrajina ne sprovode obaveze iz 3. energetskog paketa.....	OVDE
Ostavka bugarske ministarke energije	OVDE
Studija: Obnovljivi gas može do 2050. omogućiti održavanje globalnog zagrevanja ispod 2°C.....	OVDE
Studija: Evropa mora da nadogradi mrežu da bi postigla cilj za OIE.....	OVDE
IRENA: EU može povećati udeo OIE u energetskom miks u na 34% do 2030.....	OVDE
Vlada Slovenije usvojila izmene Zakona o energetici.....	OVDE
Hrvatski ministar državne imovine protiv privatizacije HEP-a.....	OVDE
Ekspert: Podela HEP-a rezultat EU Direktiva, a ne nacionalne politike.....	OVDE
Neizvesno tržište – razlog za formiranje Super OPEC-a?	OVDE

Evropski poslanici usvojili amandmane u cilju modernizacije tržišta električne energije

STRAZBUR - Odbor za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) u Evropskom parlamentu glasao je 21. februara za modernizaciju tržište električne energije u EU, težeći da potrošačima omogući više izbora i veću energetska sigurnost. ITRE je podneo amandmane na četiri zakonodavna predloga za tržište električne energije u EU, deo tzv. Clean Energy paketa i predstavljaju korak bliže energetske uniji. Kada plenum potvrdi Komisiji mandat za pregovore, pregovori sa ministrima EU mogu početi.

ITRE je u saopštenju naveo da će mere stvoriti instrumente upoređivanja rada za snabdevače energije, transparentnost računa i ugovora, kao i pomoći potrošačima koji proizvode vlastitu električnu energiju i unaprediti regionalnu saradnju tokom kriznih situacija u snabdevanju električnom energijom usled prirodnih nepogoda ili napada.

Evropski poslanici su takođe stavili amandmane radi jačanja uloge potrošača i njihove zaštite i vezano za mere za rešavanje nestašica energije. Članovi Evropskog parlamenta takođe žele da države članice uzmu u obzir dodatna plaćanja vezana za mehanizme kapaciteta samo kao poslednje sredstvo i pod određenim uslovima.

ITRE je naglasio da je protiv diskriminacije prosumers-a - potrošača koji generišu, konzumiraju i prodaju energiju.

Poslanici EP-a su se posebno dogovorili o jasnim uslovima za stvaranje i upravljanje lokalnim energetske zajednicama, tj. Grupa ljudi koji lokalno proizvode i troše energiju. Ove lokalne mreže treba da doprinesu troškovima elektroenergetskog sistema na koji se povezuju i da ne narušavaju konkurenciju, dodali su članovi Evropskog parlamenta.

U slučaju nedostatka električne energije, evropski poslanici su se dogovorili o nacionalnim i regionalnim merama koje treba sprovesti pre i tokom krize kako bi se osiguralo da se snabdevanje ne obustavi usled nepovoljnih vremenskih uslova ili zlonamernih napada, kao što su štetni softver, ili malaver ili hakovanje.

Regionalni centri za koordinaciju trebalo bi da pomognu u izradi scenarija planiranja kriza, dok bi Evropska agencija za saradnju energetske regulatora (ACER) trebalo da obezbedi da oni ispunjavaju svoje obaveze, navodi se u saopštenju ITRE.

Komiteet Evropskog parlamenta za plafon emisija za strateške rezervne elektrane

BRISEL - Emisije iz elektrana EU u statusu strateških rezervi trebalo bi da budu ograničene na 200kg CO₂ po kW godišnje, saopštio je (21. februara) Odbor za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) Evropskog parlamenta u svojoj zvaničnoj pregovaračkoj poziciji o nacrtima pravila za dizajn tržišta električne energije u EU.

Granica za učešće u drugim vrstama mehanizama kapaciteta treba da bude 550g CO₂/kWh, a nacionalne vlade bi trebalo da favorizuju strateške rezerve pre drugih opcija, stav je odbora. Ograničenje po kW na godišnjem nivou bi moglo da omogući elektranama koja prelaze granicu od 550g CO₂/kWh, kao što su TE na uglj, da budu u strateškim rezervama sve dok se koriste dovoljno retko da se zadrže ispod godišnje granice emisije.

Elektrane u strateškim rezervama zaslužile su različite granice emisija, jer se drže izvan tržišta i aktiviraju samo ako su poremećeni tržišni mehanizmi za balansiranje sistema. To znači da strateške rezerve remete tržište manje od drugih vrsta mehanizama kapaciteta, saopšteno je iz ITRE.

Međutim, poljsko udruženje električne energije PKEE kritikovalo je plan ITRE da postojećim strateškim rezervama daju "regulatorne privilegije" nad "tržišno orijentisanim i tehnološki neutralnim merama poput tržišta kapaciteta". Evropska komisija je ranije ovog meseca odobrila šemu mehanizama kapaciteta poljskog tržišta za 10 godina do 2028. godine, sa prvim godišnjim aukcijama planiranim za kasnije ove godine. Poljske elektrane su uglavnom na uglj, a mehanizam dozvoljava ugovore za pet godina za postojeće kapacitete kojima je potrebna velika rekonstrukcija, a do 15 godina za nove kapacitete.

U sporu sa EU ministrima

Prema stavu parlamentarnog odbora, granica od 550g CO₂/kWh bi se odmah primenjivala na nove elektrane čija komercijalna proizvodnja počinje posle stupanja pravila na snagu, što će verovatno biti krajem ove godine. Granica bi se primenjivala na postojeće elektrane pet godina nakon stupanja na snagu, odnosno verovatno pred kraj 2023. godine. Ovi hodogrami i poseban tretman za strateške rezerve predstavljaju ključne razlike u odnosu na pregovaračke pozicije koje su u decembru usvojili ministri EU, u okviru Saveta EU. Ministri su, naime, podržali dve opšte opcije za granice emisija u mehanizmima kapaciteta - bilo 550g CO₂/kWh, ili pak 700kg CO₂ u proseku godišnje po instaliranom pogonu kW. Ovaj drugi bi obezbedio da i dalje ostanu podobne starije elektrane na gas.

Ministri žele da se ove granice primenjuju od 31. decembra 2025. godine za nove pogone gde je finalna investiciona odluka o konačnom ulaganju usvojena posle stupanja na snagu – odnosno više od sedam godina kasnije nego što to predviđa pozicija parlamentarnog odbora. Ministri će primenjivati ograničenja za postojeća postrojenja od 31. decembra 2030. godine, što je opet oko sedam godina kasnije od pozicije ITRE.

Ministri takođe žele da ugovori o kapacitetima na manje od pet godina, startuju od 31. decembra 2030., tako da se plaćanja mogu nastaviti u načelu za neke elektrane do 30. decembra 2035. godine ili više od 12 godina posle pozicije koju je usvojio ITRE.

Naredni koraci

Pregovarači iz parlamentarnog odbora i Saveta EU sada mogu početi razgovore kako bi utvrdili zajednički tekst potreban da predlozi postanu obavezujući. Takvi razgovori obično traju dva do tri meseca kako bi se postigao neformalni sporazum, koji bi zatim trebalo da bude zvanično potpisan od strane parlamenta i Saveta, a zatim objavljen u Službenom listu EU. To znači da će nova pravila verovatno stupiti na snagu krajem ove godine. Evropska komisija je u novembru 2016. godine predložila nacrt uredbe o dizajnu EU tržišta električne energije, u sklopu paketa EU za čistu energiju. Cilj je prilagoditi tržište kako bi se nosilo s povećanjem udela obnovljive električne energije, piše **Platts**.

Savet EU dao saglasnost na reviziju EU ETS

BRISEL - Revizija sistema EU za trgovanje emisijama (EU ETS) za sledeću fazu (2021-2030) dobila je 27. februara odobrenje Saveta Evropske unije. Ona obuhvata smanjenje od 2,2% na ukupni obim emisija dozvola, kao i privremeno udvostručenje broja naknada koje se stavljaju u MSR do kraja 2023. godine. Novi mehanizam kojim se ograničava valjanost naknada u MSR iznad određenog nivoa postaje operativan i 2023. godine

EU ETS je pokrenut 2005. godine i posluje u 31 zemlji - svih 28 zemalja EU, plus Island, Lihtenštajn i Norveška. Namenjen je ograničenju emisije gasova staklene bašte u više od 11.000 industrijskih grana (elektrana i proizvodnih postrojenja) i avio kompanija koje imaju letove između ovih zemalja. On obuhvata oko 45% emisije gasova staklene bašte u EU bloku.

Stub EU energetske i klimatske politike za 2030. je obavezujući cilj smanjenja ukupnih emisija gasova staklene bašte do te godine za najmanje 40% ispod nivoa iz 1990. Da bi se ovo ekonomično, odnosno troškovno-efektivno moglo postići, sektori koji su obuhvaćeni EU ETS će morati da smanje svoje emisije za 43% u poređenju sa 2005. godinom, dok će ne-ETS sektori morati da ih smanje za 30%.

Evropska komisija objavila je svoj predlog revizije direktive o EU ETS za period 2021-2030 u julu 2015. godine. Njen predlog Rezerve za tržišnu stabilnost (MSR), usvojen u oktobru te godine, preuzeće od početka 2019. godine 12% viška dozvola za emisije.

Formalno odobrenje Saveta označilo je i konačan korak u zakonodavnom procesu. Nova direktiva stupa na snagu 20. dan posle objavljivanja u Službenom listu.

Rumunija traži od Brisela produženje roka za usklađivanje njenih TE na uglj

BUKUREŠT - Rumunske vlasti će zatražiti od Evropske komisije (EK) da produži do 2021. rok do kada se rumunske elektrane na uglj moraju uskladiti s novim evropskim ekološkim zahtevima, najavio je državni sekretar za energetiku Doru Visan. On je objasnio da je Brisel u međuvremenu usvojio dokument "Najbolje dostupne tehnike" koji sadrži mnogo strožije od do sada važećih zahteva za usklađivanje postojećih TE na uglj. Vlada u Bukureštu je pokrenula izradu studije koja će pokazati koje su investicije nužne za to usklađivanje, dodao je on. Prošlog generalni direktor velikog energetskeg kompleksa Oltenia, Sorin Borza izjavio je da novi evropski ekološki standardi "znače zatvaranje svih rumunskih elektrana na ugljen", javlja portal **Energy World Magazine**.

ETS reforma kompletirana – ali ne i usklađivanje sa Pariskim sporazumom

BRISEL - Odluka ministara EU da podrži reformu EU ETS predstavlja konačan korak u unošenju [sporazuma iz Faze IV](#) u zakonodavstvo, ali su odmah počele diskusije o tome kako uskladiti tržište ugljendioksida sa ciljevima Pariskog sporazuma, komentariše klimatski portal **Sandbag**.

sandbag
smarter climate policy

Reforma sistema EU za trgovanje emisijama započela je nekoliko meseci pre nego što je u decembru 2015. postignut Pariski sporazum i slepo je nastavljena bez unošenja novog konteksta uvedenog ovim monumentalnim globalnim sporazumom, piše portal. Nekoliko novih klauzula aktiviranih odlukom Saveta EU, delimično će rešiti istorijski višak dozvola u EU ETS, ali ne postoji ništa što odražava potreban nivo ambicija u skladu sa Pariskim sporazumom, niti odredba koja obezbeđuje progresivno smanjivanje maksimalnog nivoa dozvola za emisije CO₂, konstatuje **Sandbag**.

Energetska unija u 2018: godina angažovanja

BRISSEL – Spremní smo da Energetsku uniju izgradimo kao živu realnost do 2019. godine, kada se mandat sadašnje Evropske komisije završi, piše za **New Europe** potpredsednik Komisije Maroš Šefčovič. Poslednji nedostajući delovi koje ćemo prezentirati početkom maja se odnose na mobilnost, napominje on, dodajući da oni sadrže predloge o standardima emisija CO2 za kamione i o budućnosti povezanog i autonomnog saobraćaja.

"Pored toga, uskoro ćemo pokrenuti Osmatračnicu za energetska siromaštvo na nivou EU koja će služiti kao ključni instrument za praćenje uticaja tranzicije na blagostanje potrošača i odgovoriti na koji način štiti najranjivije", piše Šefčovič.

„Procureli“ dokument EU kaže da je energetska efikasnost samo "slogan"

BRISSEL – Većina nacionalnih vlada Evropske unije smatra da opredeljenje za stavljanje energetske efikasnosti na prvo mesto nije ništa više od običnog slogana, prema još

tajnom dokumentu do koga je došao **euobserver**. U dokumentu, koji potiče iz Saveta EU, navodi se da države članice žele da čvrsto kontrolišu koji će energetska infrastrukturalni projekti imati status prioritarnih. U dokumentu se navodi da zemlje ne bi trebalo da budu primoravane da projektima energetske efikasnosti daju prioritarniji status od projekata gasne infrastrukture, iako oni izazivaju štetnije klimatske posledice, piše **euobserver**. Većina država članica razume poruku - "prvo energetska efikasnost" "više kao slogan", navodi se u dokumentu, i dodaje da su one pre za to da prvenstvo daju principu "troškovne efikasnosti".

Briseľ želi da podigne lestvicu cilja za OIE zbog jeftine zelene energije

BRISSEL - Pada cena opreme i usavršavanje tehnologije proizvodnje energije iz vetra i sunca nameće potrebu podizanja ciljeva za obnovljive izvore energije, smatraju evropski zakonodavci i to argumentuju podacima iz studije Evropske komisije u koju je **Reuters** imao uvid. Agencija navodi u ovonedeljnoj informaciji da su u toku su teški pregovori između država članica EU i Evropskog parlamenta kako bi se za dekadu između 2020. i 2030. godine postavili novi ciljevi za udeo obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji energije.

Poslanici Evropskog parlamenta insistiraju da se taj cilj za period do 2030. podigne na najmanje 35 odsto udela u ukupnom energetskom miks EU, dok nacionalne vlade nastoje da zadrže cilj od 27 odsto. Nova studija izvršne vlasti EU, koja ažurira projekcije troškova za 2016., kaže da niži troškovi zajedno s ostalim predlozima mera za poboljšanje energetske efikasnosti i smanjenje emisija gasova staklene bašte mogu smanjiti troškove postizanja cilja od 27 odsto za 2,9 milijardi evra godišnje.

E-mobilnost do 2030. može smanjiti za 49 milijardi evra EU račun za uvoznu naftu

BRISEL - Evropa bi mogla poboljšati svoj neto BDP i stvoriti 206.000 novih radnih mesta u 2030. godini kroz tranziciju iz sistema saobraćaja pokretanog uvoznom naftom, do onog na pogon obnovljive energije. Prelazak na e-mobilnost, ili „zeleni prevoz“, omogućio bi Evropskoj

uniji da u 2030. ima za 49 milijardi eva manji račun za uvoz nafte u odnosu na sadašnji. Takođe će do 2050. godine doprineti smanjenju emisija CO2 od automobila za 88%. To su neki od zaključaka novog izveštaja – Gorivo za budućnost Evrope: Kako tranzicija iz nafte

jača ekonomiju - objavio je 20. februara konzorcijum zainteresovanih strana u Evropskom sektoru mobilnosti, uključujući vodeće proizvođače automobila, industrijska udruženja, sindikate, potrošačke grupe i civilno društvo, u organizaciji Evropske klimatske Fondacije.

europeclimate.org

Ostavka bugarske ministarke energije

SOFIJA - Bugarska ministarka za energetiku Temenuška Petkova (foto) podnela je 23. februara ostavku, na zahtev premijera Bojka Borisova, zbog sumnji o korupciji odnosno njenih veza sa vlasnicima Inercom Bulgaria, male kompanije koja je za 320 miliona evra trebalo da kupi najvećeg tamošnjeg distributera električne energije, ČEZ Bugarska, prenosi **Reuters**.

Posle objavljivanja te priče u medijima, Petkova je priznala da već dugo poznaje vlasnika Inercom-a, firme je na opšte iznenađenje 22. februara izabrana za kupca bugarske podfirme češkog energetskog kolosa ČEZ. ČEZ Bugarska obezbeđuje snabdevanje električnom energijom u Sofiji i na severozapadu Bugarske, za oko tri miliona korisnika, uz obrt od preko 1,1 milijarde evra.

Intercom, sa druge strane, poseduje svega tri vetroparka, pa je odluka menadžmenta češke podfirme da toj firmi proda svoje poslove u Bugarskoj, pored nekoliko drugih poslovno jačih ponuđača, podstakla sumnje u korupcijske veze sa vrhovima u vladi Bugarske. Petkova je odbacila sve optužbe o neregularnosti i dodala da vlada nije bila uključena u izbor kupca. Transakciju još treba da odobri više nezavisnih komisija.

Bugarska, Albanija, BiH, Ukrajina ne sprovode obaveze iz 3. energetskog paketa

LONDON - Bugarska, kao i zemlje koje nisu članice Evropske unije, uključujući Albaniju, Bosnu i Hercegovinu i Ukrajinu još uvek ne zadovoljavaju zahteve Trećeg energetskog paketa za liberalizaciju tržišta električne energije i gasa, piše 1. marta portal Emerging Europe. Prema Evropskoj komisiji, Bugarska je pogrešno primenila nekoliko zahteva direktive o razdvajanju mreža od delatnosti proizvodnje i snabdevanja električnom energijom, kao i odvajanja operatora prenosnog sistema.

"Što se tiče zemalja Energetske zajednice (EnZ), u slučaju Albanije, Bosne i Ukrajine, EnZ je započela postupak rešavanje sporova u odnosu sa ove tri zemlje pokrenutih zbog ne implementiranja odredbi Trećeg energetskog paketa u nacionalno zakonodavstvo. Pomenute ugovorne članice EnZ, takođe, nisu preduzele mere sprovođenja pravnog i funkcionalnog razdvajanja svog nacionalnog distribucijskog sistema električne energije, piše portal. Usled toga, ove zemlje nastavljaju da drže zatvorenim svoja tržišta energije, na uštrb konkurencije i destimulisanja potencijalnih ulaganja u ta tržišta, konstatuje Emerging Europe.

Studija: Obnovljivi gas može omogućiti održavanje globalnog zagrevanja znatno ispod 2°C

BRISEL - Nova studija - Gas za klimatske promene: Kako gas može pomoći na postizanju cilja Pariskog sporazuma na pristupačan način – koji je objavila Inicijativa Gas za klimatske promene, postavlja plan za ispunjavanje pomenutog cilja na troškovno efikasan način. Fokusira se na korišćenje „obnovljivog gasa“ u postojećoj gasnoj infrastrukturi za grejanje zgrada, proizvodnju električne energije koja se može isporučivati kao dodatak vetru i solarnoj energiji i kao gorivo za teški transport.

Korišćenje postojeće gasne infrastrukture u cilju smanjenja emisije gasova staklene bašte u Evropi do neto-nula do sredine veka može omogućiti održavanje globalnog zagrevanja znatno ispod 2°C. Autori izveštaja navode da obnovljivi gas može uštedeti oko 140 milijardi evra godišnje do 2050. godine u poređenju sa budućim energetske sistemom bez gasa. ngvglobal.com

Studija: Evropa mora da nadogradi mrežu da bi postigla cilj za OIE

BRISEL - Ako Evropa želi da do 2030. postigne svoj cilj udela obnovljivih izvora energije do 35% u energetske miksu, investicije u elektroenergetske mreže treba da se povećaju i da postanu više strateški planirane i usmeravane. Na to ukazuju Inicijativa za mreže obnovljivih izvora energije (RGI) i organizacija WindEurope, koja kaže da, pored pametne mreže, tehnologije koje registruju odgovore sektora potrošnje, fleksibilne vetroelektrane i skladištenje obnovljive energije pomažu u tome, i neophodne su nadogradnje kako bi se osigurala značajna ušteda troškova. Pomenute dve organizacije kažu da proizvođači obnovljivih izvora energije i operatori mreža moraju bliže da rade zajedno da zajednički planiraju razvoj novih dalekovoda, prenosi energylivenews.com

IRENA: EU može povećati udeo OIE u energetske miksu na 34% do 2030.

BRISEL - Evropska unija može povećati udeo obnovljive energije u svom energetske miksu na 34 posto do 2030. godine – dvostruko iznad nivoa iz 2016. - uz neto pozitivan ekonomski uticaj, utvrdili su autori izveštaja Međunarodne agencije za obnovljivu energiju (IRENA), predstavljenog u Briselu

Predstavljajući na skupu, "Izgledi obnovljivih izvora energije za Evropsku uniju", nalaze iz studije koju je IRENA pripremila na zahtev Evropske komisije - generalni direktor pomenute agencije Adnan Amin istakao je da je postizanje većeg udela obnovljivih izvora energije moguće sa današnjom tehnologijom i da bi trebalo da obezbedi dodatne investicije od oko 368 milijardi evra do 2030. godine – što odgovara prosečnom godišnjem doprinosu od 0,3 procenta BDP-a EU. Podizanje udela obnovljivih izvora energije pomoći će smanjenju emisije gasova staklene bašte za dodatnih 15% do 2030., prenosi portal irena.org.

Vlada Slovenije usvojila izmene Zakona o energetici

LJUBLJANA - Vlada Slovenije usvojila je 2. marta Zakon o izmenama i dopunama Zakona o energetici i poslala ga parlamentu na usvajanje po hitnom postupku. Izmene i dopune su, kako je saopštila Vlada Slovenije, povezane sa primenom dve direktive Evropske unije, odlukom Ustavnog suda Slovenije i Smernicama za državnu pomoć za zaštitu životne sredine i energetiku.

Evropska komisija je u januaru ove godine zatražila je od Slovenije da u roku od dva meseca ispravno prenese sve sporne odredbe Direktiva vezanih za subvencije za proizvodnju energije, grejanje i energetske sertifikate, ili će proslediti slučaj Sudu pravde EU.

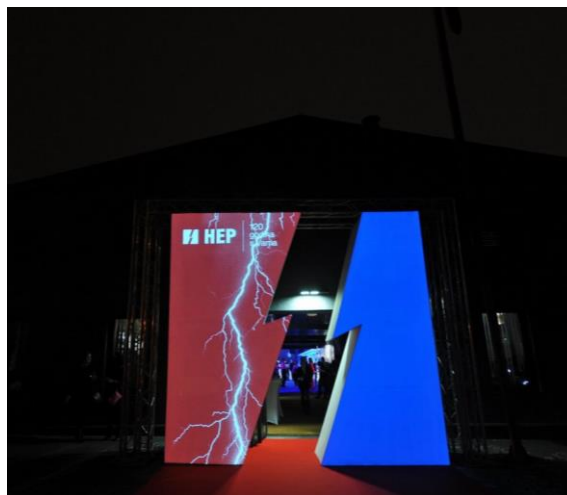
Zakon o energetici će biti izmenjen u delu koji se odnosi na subvencije elektranama za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije. Granica za dodelu pomoći će biti smanjena sa 1 MW na 500 kW. "Reč je o usklađivanju Zakona o energetici i modela podrške elektranama za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije sa Smernicama za državnu pomoć za zaštitu životne sredine i energetiku", navodi se u saopštenju Vlade Slovenije.

Izmenama Zakona menja se, takođe, značenje termina efikasno daljinsko grejanje i hlađenje. Postojeća definicija u Zakonu bila je strožija od one u Direktivi o energetske efikasnosti, što je, kako se navodi u saopštenju Vlade, zahtevalo veće investicije, pa je odlučeno da se prihvati definicija iz evropskog propisa. Tako će sada efikasno daljinsko grejanje i hlađenje podrazumevati ono koje koristi najmanje 50 odsto obnovljivih izvora energije, 50 odsto otpadne toplote, 75 odsto toplote iz kogenerativnih postrojenja ili 50 odsto kombinacije dva od ova tri izvora. Dosad je četvrti uslov bio najmanje 75 odsto dva od navedena tri izvora.

Izmenjen je i stav Zakona, za koji je Ustavni sud utvrdio da nije ustavan, a odnosi se na prava vlasnika zemljišta na kojem se gradi energetska infrastruktura, prenosi portal **Balkan Green Energy News**

Hrvatski ministar državne imovine protiv privatizacije HEP-a

ZAGREB - Hrvatski ministar državne imovine Goran Marić rekao je u ponedeljak za **Novu TV** da nema potrebe za privatizaciju Hrvatske elektroprivrede (HEP), što je jedna od dežurnih tema na energetske scene ove države. „Ako HEP ima neke investicione projekte za koje nema sredstava, onda bi dokapitalizacija za tačno određeni projekat, do 25 odsto, svakako bila dobra. Ali sama prodaja, bez ikakvog projekta, mislim da nije dobro rešenje,“ rekao je Marić.

Ekspert: Podela HEP-a rezultat EU Direktiva, a ne nacionalne politike

ZAGREB - „Priča o privatizaciji Hrvatske elektroprivrede se događa već više od jedne decenije, otkad je nemački RWE, vlasnik dela termoelektrane Plomin,“ rekao je za **Deutsche Welle** Zoran Aralica s Ekonomskog instituta u Zagrebu, komentarišući predloge u zvaničnim krugovima u Zagrebu o prodaji dela (najčešće se pominje 25%) HEP-a. „Privatizacionih pokušaja je bilo još od vlade premijera Ivica Račana, kroz zakon koji je direktno govorio o prodaji HEP-a. Osnovno što zbunjuje je to da se ne zna šta se tačno prodaje, jer HEP grupa je u ovom trenutku razdvojena u nekoliko preduzeća. Osim toga, trenutna podela je isključivo posledica EU-direktiva, a ne neke nacionalne razvojne politike koja je uvidela potrebu za efikasnijim načinom poslovanja ovog preduzeća“, kaže Aralica.

Neizvesno tržište – razlog za formiranje Super OPEC-a?

NJUJORK - Najavljeno formiranje, ili institucionalizacija *Super OPEC-a*, ili *ROPEC-a* (Rusija-OPEC) izaziva, razumljivo, izuzetno pažnju aktera i analitičara na tržištu nafte, uz procene da bi se oblik Nove grupe zemalja proizvođača i izvoznika nafte mogao formalizovati do kraja ove godine.

Kako je sredinom februara najavio Suail al Mazruei, ministar energije UAE i aktuelni predsedavajući OPEC-a, već je pripremljen nacrt povelje nove organizacije. Ukoliko 14 članica OPEC-a i 10 ne-OPEC zemalja uspeju da formiraju zvaničnu grupu (njeno formalno ime se još ne zna), taj događaj će nesumnjivo imati veliki dugoročni uticaj na svetsko tržište nafte, slažu se analitičari.

Trenutni cilj OPEC+ strategije je da se suprotstavi posledicama koje na cene ostavlja rast američke proizvodnje nafte iz škriļjaca, ali analitičari sagledavaju snagu i uticaj nove grupe - koja kontroliše 55 % svetskih proizvodnih kapaciteta – u svetlu manjka ponude do koga će doći usled oseke investiranja u proteklih nekoliko godina niskih cena.

Super OPEC bi trebalo da odgovori ne samo na izazov koji izvoznim tržištima tih zemalja donosi rast ponude američke nafte, već i dosta protivurečne procene kretanja buduće potražnje, što praktično najavljuje godine velike neizvesnosti na tržištu, pa samim tim i zahteva zajedničku strategiju proizvođača.

Super OPEC

- Grupa bi kontrolisala 55% globalnih proizvodnih kapaciteta
- Zemlje OPEC-a trenutno drže oko 80% svetskih rezervi nafte
- Al Falih: Ako je potrebno držati tržište u manjku, neka bude

„Zašto menjati tim koji pobeđuje?“

Nagoveštena institucionalizacija saradnje 24 zemlje potpisnice tzv. OPEC+ dogovora ne može se smatrati iznenađenjem, jer su o tome proteklih meseci dosta jasno govorila dva ministra dve najveće naftne sile – Rusije i Saudijske Arabije. Generalno, savezništvo dveju zemalja koje proizvode preko petine svetske nafte, izgrađeno od kraja 2016. na ovamo, je jedan od najvažnijih događaja na globalnom tržištu nafte u proteklih godinama.

Držati tržište u malom manjku ponude

U očekivanju odluka koje će OPEC+ doneti sredinom ove godine, uključujući i način na koji bi trebalo da se okonča postojeći dogovor o smanjenju proizvodnje, analitičari formu buduće strategije nalaze u izjavi saudijskog ministra Halida al Faliha da bi grupa trebalo da nastavi sa rezom do kraja godine „čak i ako to dovede do manjka ponude“. „Ako bude potrebno da mi dovedemo tržište u manju neravnotežu, neka tako bude,“ rekao je ovih dana Al Falih. Uostalom, OPEC je ovu taktiku uspešno primenio u dva navrata, na kraju devedesetih godina, posle čega su cene nafte ušle u novi milenijum na visokom nivou i 2008., kada je dogovorio masivni rez od 4,2 miliona barela na dan, da bi cene između 2011. i 2014. neprekidno ostale na nivou iznad 100 dolara.

Iako je OPEC+ dogovor praktično ispunio ciljeve – smanjio nivo zaliha i podigao cene nafte – najava formiranja nove grupe tumači se kao znak da akteri strategije nisu dovoljno zadovoljni rezultatima. „Nadam se da će (savez) ostati zauvek,“ rekao je ovih dana za **Bloomberg TV**, ministar UAE. "